КПСС XXIV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — амалда

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши. 11 АВГУСТ 1970 й. СЕШАНБА № 188 (1556). БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Партия томонидан кейинги йилларда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида амалга оширилаётган тадбирлар шаҳар ва қишлоқ ҳаётининг барча томонларида ўзининг ижобий таъсирини кўрсатмоқда.

(КПСС Марказий Комитетининг Пленумида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1970 йил 2 июлда «Қишлоқ хўжалик соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари» тўғрисида қилган докладидан).

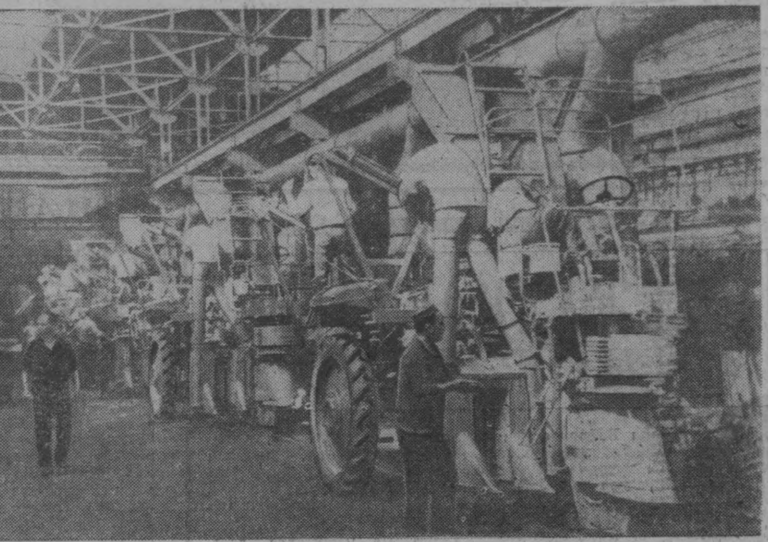

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларидан илҳомланган «Ташсельмаш» заводи машинасозлари мамлакатимиз пахтакорлари учун кенг қаторли янги пахта териш агрегатлари ишлаб чиқаришни ой сайин кўпайтирмоқдалар.
СУРАТДА: корхонанинг бош йиғув цехида.

ШАҲАР — ҚИШЛОҚҚА

Қишлоқ ҳаётининг ҳеч бир соҳаси йўқки, у ерда шаҳарнинг самарали таъсири сезилмаган бўлсин. Ўз навбатида шаҳар фаолияти ҳам қишлоқ билан чамбарчас боғлангандир.

Республикамизнинг колхоз ва совхозларидан Тошкентга темир йўл ва автотранспортларда келтирилаётган ва шаҳримиздан юборилаётган халқ хўжалик юклари, механизмларининг ҳаммаси ҳам бу фикримизнинг ёрқин исботидир. Тракторлар, пахта териш комбайнлари, сеялкалар, чанглагич-пуркагичлар, пахтани қоп-қанорсиз ташишга мўлжалланган прицеплар, пахта сеялкалари, чорва учун озуқа-ем маҳсулотлари, кийим-кечак, пойафзал — буларнинг ҳаммасини тошкентликлар ўз биродарлари — дала меҳнаткашларига инъом этмоқдалар.

Бугунги кунда социалистик қишлоқларимизда қурилиш ишлари кўлами авжида. Деҳқоннинг турмуши тобора маданийлашиб, фаровон бўлиб бормоқда. Бунда биз шаҳарнинг қишлоққа кўрсатаётган таъсирини кўрамиз.

Ҳозир ёзнинг авжи қизиган, пишиқчилик пайти. Бепоён ҳосил майдонларда мўл-кўл мева ва сабзавот маҳсулотлари етиштирилди. Шаҳримизга кетма-кет саҳий ўзбек тупроғида етилган ҳосил карвонлари кириб келяпти.

Тошкент меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини зўр қониқиш хисси билан кутиб олдилар. Улар қишлоқ меҳнаткашларига кўрсатиладиган ёрдамнинг аниқ программасини белгилаб олдилар. Мана шунинг ўзи ҳам шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги яқинликнинг, «Ўроқ ва Болға» бузилмас иттифоқининг ёрқин тантанасидир.

* «ЎРОҚ ВА БОЛҒА» БУЗИЛМАС ИТТИФОҚИ
* МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — ПАРТИЯМИЗ СЪЕЗДИГА
* ДЕҲҚОНЛАРНИНГ ҲАҚИҚИЙ МАДАДКОРЛАРИ

ВАЪДАГА ВАФО ҚИЛИБ

«Главташкентстрой»га қарашли 9-қурилиш трестининг коллективи ҳам КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бермоқда. Қурувчилар қишлоқ меҳнаткашларига кўрсатиладиган ёрдамнинг конкрет планини тузиб чиқдилар. Шуни айтиш керакки, қурувчиларнинг сўзи иши билан бир бўляпти. Улар ваъдага вафо қилмоқдалар.

Тошкент областининг Бўка районида ташкил топган «Кўкорол» совхозига трестнинг ишчи ва хизматчилари оталиқ ёрдами кўрсатмоқдалар. Янги совхозда қишлоқ хўжалик техникаси ремонт қилинадиган устахона ва кинотеатр қурилиши жадал суръатларда олиб борилялти. Ана шу бинолар учун қурувчилар жуда кўплаб ёғоч ва бошқа қурилиш материалларини совхозга жўнатдилар.

Трест ишчилари совхоз меҳнаткашларига дала ишларида ҳам яқиндан ёрдам беришга бел боғлаганлар. Трест бошқармаларида махсус бригадалар ташкил этилган. Ишчилар бўш вақтларида совхозга бориб, дала меҳнаткашларига яқиндан ёрдам берадилар.

Тошкент трактор заводининг машинасозлари съезд шарафига меҳнат вахтасида туриб, ишлаб чиқаришда ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар.
СУРАТДА: завод тайёр маҳсулот жўнатиш участкасининг пешқадам созловчи слесарларидан Николай Тягунов ва Олег Кротов ўртоқлар.
М. Нуриддинов фотолари.

РЕЖАЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

Яқинда, Москвада трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг тармоқ кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми якунларини муҳокама қилдилар ва қишлоқ меҳнаткашларига бундан буён янада кўплаб техника етказиш юзасидан корхоналар олдида турган конкрет вазифаларни белгилаб олдилар.

— Бу янги режалар партия қарорларининг ҳаётга тадбиқ қилинишида, пахтачилик машиналари ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришда муҳим омилдир,— дейди «Главхлопкомаш» партия ташкилотининг секретари Л. Ходасевич.— Белгиланган марраға етиш. Бу — кўп жиҳатдан Ўзбекистон пойтахтидаги қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарини техника жиҳатдан қуроллантириш демакдир. Машинасозлар юбилей йилида қишлоқ меҳнаткашларига пландан ташқари бир юз йигирма бешта «ХВ-17» маркали пахта териш машинаси, юзта кўрак йиғадиган агрегатлар, юзта универсал кўрак чувиш машиналари, тўрт юз элликта прицеп ва бир минг олти юз элликта трактор етказиб беришга аҳд қилдилар.

Машинасозлар аҳди

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг кўп минг кишилик коллективи партиямизнинг бўлажак XXIV съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб юборди. Машинасозлар пахта териш машиналари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш ва қишлоқ хўжалик эҳтиёжи учун зарур бўлган эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаришни янада ошириш йўлида бутун куч-ғайратни ва имкониятларни ишга солмоқдалар.

Бу жиҳатдан, корхонанинг 15-механика йиғув-цехи ишчи-хизматчилари бошлаган ташаббус таҳсинга сазовордир. Бу ерда «зангори кема»ларга шпинделлар тайёрланади. Шпинделлар — бу машиналарнинг «қўллари». Шпиндель қанчалик сифатли бўлса, етилган ҳосил шунчалик яхши терйб олинади. Тайёрланаётган деталларнинг сифати қанчалик юқори бўлса, терилган пахта ҳосилининг сорти ҳам шунчалик яхши бўлади.

Ҳозирги кунда кўпгина хўжаликларда пахта териш машиналарини янги мавсумга тайёрлаш ишлари олиб бориляпти. Шу боисдан, кўпгина жойларда шпинделлар етишмаяпти. Бу ҳол коллектив аъзоларини ташвишлантириб қўйди.

Бўлиб ўтган умумий йиғилишларнинг қатнашчилари ўз ички имкониятларини чамалаб чиқиб, йил охиригача пахтачилик хўжаликларига илгари кўзда тутилганидан юз мингта кўп шпинделлар етказиб беришга қарор қилдилар.

15-цех коллективининг бу ташаббуси барча цехлар томонидан қизғин маъқулланяпти.

Орденли корхонанинг ҳар бир ишчиси деҳқонларнинг ҳақиқий мададкори бўлиб қолиш, уларга кўплаб пахта териш машиналари ва унга керакли эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш учун курашиб, мусобақани кун сайин қизитяпти.

ҚИШЛОҚ ТОМОШАБИНЛАРИ УЧУН

Қишлоқларимиздаги кўпгина кинотеатрларни шаҳримиздаги «Узбеккинодеталь» заводи хизматчилари жиҳозлаганлар. Уларнинг қадами етган ҳар бир узоқ қишлоқда, совхоз ва район клубларида дала меҳнаткашлари ишдан сўнг мириқиб ҳордиқ чиқаришади. Тошкент областидаги «2-Далварзин» совхози ишчилари, Жиззах аҳолиси ва бошқа кўпгина қишлоқ меҳнат аҳли уларнинг хизматидан беҳад мамнун бўлмоқдалар.

Кинотеатрларни жиҳозлаш — пойтахт корхонасининг амалга оширадиган ишларидан бири, холос. Улар қишлоқ кинотармоқлари учун керакли бўлган деталларни ҳам ишлаб чиқармоқдалар. Ўтган ярим йил ичида республика областларига томоша заллари учун йигирма беш мингта йиғма креслолар жўнатилди.

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларига жавобан, «Узбеккинодеталь» заводи коллективи янги оширилган мажбурият олди. Улар Ўзбекистоннинг қишлоқ кино тармоқлари учун яна ўн икки мингта кресло тайёрлашга аҳд қилдилар.

Нурчилар ҳиссаси

Шаҳар электр тармоқлари корхонаси коллективи 121 колхоз ва 57 совхозга хизмат қилади. 1967 йилда корхона қишлоқ хўжалигига 156 миллион киловатт-соат электр энергияси сарфлаган бўлса, ўтган йили бу рақам 32 процент ошди.

Корхона меҳнатсеварлари қишлоққа мунтазам ёрдам кўрсатиб келмоқдалар. Улар жойларда электр узатиш линиялари ва трансформатор пунктлари қуришда хизмат кўрсатишяпти. Масалан, сўнгги бир ярим йил мобайнида нурчилар Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхозда бир ярим километр масофадаги электр узатиш линиясини қуриб беришди.

Калинин райони меҳнаткашлари ҳам корхона коллективининг оталиқ ёрдамидан беҳад миннатдор бўлмоқдалар. Сўнгги вақтларда Охунбобоев номли совхоз ишчи-хизматчилари юқори вольтли узатиш линияси қурилди. Бундай ёрдамдан Янгийўл районидаги Ҳ. Турсунқулов номли, «Интернационал», «Октябрь 40 йиллиги», Карл Маркс номли ва Киров номли колхозларнинг пахтакор ва миришкорлари ҳам ғоят мамнундирлар.

Йил охиригача корхона ишчи-хизматчилари, инженер-техник ходимларининг ғайрати билан қишлоқларда 100 километр электр узатиш линиялари қурилади. 36,4 минг сўмлик ҳажмида электр тармоқлари реконструкция қилинади.

ИШЧИЛАР КЎМАГИ

Пойтахтимиздаги экскаватор заводининг коллективи беш йилликнинг сўнгги йили топшириқларини муваффақиятли адо этиш билан бирга, Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз ишчиларига дўстона ёрдам кўрсатмоқда.

Яқинда, корхонанинг инженер-техник ходимларидан бир группаси совхозда бўлиб, у ердаги аҳвол билан танишиб чиқди. Совхоз устахонасига керакли техника жиҳозлари аниқланди. Группа аъзолари корхонага қайтиб келишгач, партия комитетининг секретари Михаил Кулагин билан бамаслаҳат совхозга зарур ёрдам кўрсатиш ҳақида келишиб олдилар. Совхоз механизаторларига 1830 сўмлик турли техника жиҳозлари, қирқиш асбоблари, пармалаш ускуналари, гайка, болт ва бошқа деталлар етказиб берилди.

«ДИП-300» станоги совхоз устахонаси учун ғоят муҳим агрегат ҳисобланади. Шунинг учун ҳам, корхона ишчилари бу станокни барвақт ремонтдан чиқариб беришди. Улар бундай станокдан яна учтасини сифатли қўлдан чиқаришга интилаётирлар. Ишчилар совхознинг уч тонналик электр кранини ҳам монтаждан чиқармоқдалар.

РАВОН ЙЎЛЛАР...

Тошкент — Оҳангарон йўл трассаси. Юқоричирчиқ райони. Свердлов номли колхоз... 30-40 йилларда бу ерлардан ўтиб бўлмас эди.

Эндиликда эса қишлоқ хўжалик артели ободонлашиб, унинг ҳуснига ҳусн қўшиляпти. Колхоз экономикасининг ривожланишида йўллар муҳим аҳамият касб этяпти.

Бинокорлар куни арафасида тошкентлик йўлсозлар Свердлов номидаги қишлоқ хўжалик артели территориясида олти километрга чўзилган колхозлараро магистрални фойдаланишга топширдилар. Асфальтдан ишланган бу йўллар колхозни Тошкент—Оҳангарон трассаси билан боғлайди. Уни «Ташоблдорстрой» трестига қарашли 2-йўл қурилиш бошқармасининг ишчилари қурдилар.

Йўлсозлар колхозчиларнинг яна бир илтимосини қондиришга қарор қилдилар. Улар қисқа вақт ичида колхознинг сут товар фермасига бориладиган йўлларни тузатишга ҳамда йигирма минг квадрат метр майдонни ободонлаштиришга бел боғладилар.

Йўлсозлар КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, колхоз хирмонларида иккита асфальт бетон майдончалари ташкил этмоқчилар. Бу майдончаларда пахта қуритилади.

ҚИШЛОҚ — ШАҲАРГА

Ҳосил карвонлари

Сирдарё области билан шаҳар меҳнаткашлари ўртасидаги ўзаро бузилмас иттифоқ тобора мустаҳкамланиб боряпти. Тошкент ишчиси ўзининг бақувват машинасини Сирдарё деҳқонига тортиқ қилса, сирдарёлик азамат машҳур Мирзачўл қовунини шаҳри азимимизга жўнатади. Пахтадан мўл ҳосил етиштирган деҳқонга эса ҳар йили шаҳар аҳолиси ёрдамга чиқади. Хуллас, ишчилар билан деҳқонлар ўртасидаги бузилмас иттифоқ ҳақида ҳар қанча гапирса арзийди. Куни кеча шаҳримизга Мирзачўлдан келган ҳосил карвонлари ҳам ана шу фикримизнинг ёрқин далили бўла олади.

Сирдарёлик азаматлар Тошкент меҳнаткашларига жуда кўплаб миқдорда қовун-тарвузлар юборишибди. Машиналар карвони икки километрга чўзилиб кетди.

— Тарвуз ва қовунлар ортилган 200 машинадан ташкил топган бу қизил карвон Сирдарё область партия комитети ва область ижроия комитетининг ташаббуси билан уюштирилди,— дейди шаҳар озиқ-овқат савдоси бошлиғининг ўринбосари Тоҳир Қурбонов.— Қизил карвонни ташкил этишда Гулистон, Еттисой, Ильич, Пахтаорол ва бошқа районларнинг тайёрлов конторалари қатнашди. Колхоз далаларининг ҳосилини ортган колоннага Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Акром Холибоев бошчилик қиляпти.

Ёрқин алвонларда рус ва ўзбек тилларида: «Дала меҳнаткашлари — шаҳарга», «Тошкент меҳнаткашлари, сизлар учун», «Қишлоқ ва шаҳар ўртасидаги бузилмас иттифоқ ривожланаверсин ва юксалаверсин» деган сўзлар кўзга яққол ташланади.

— Дала меҳнаткашлари тошкентликларга кўрсатаётган зўр оталиқ ёрдами учун қизғин миннатдорчилик изҳор қиладилар, дейди Еттисой район тайёрлов конторасининг директори Б. Томашев.— Мисол учун трактор-йиғув заводини олайлик. Бу корхона районимиз колхозларидаги машиналарга эҳтиёт қисмлар етказиб беряпти. Шунингдек қурилиш ва монтаж ишларида ҳам яқиндан ёрдам беряпти. Бугун биз Тошкент шаҳар Октябрь район саноат корхоналари ва қурилиш коллективларининг хизматчилари учун 100 тоннадан ортиқ полиз маҳсулотлари олиб келдик.

Машиналар карвони тўп-тўпи билан район савдо бўлимларининг раҳбарлари бошчилигида тушириб олинадиган жойга қараб йўл олади. Орадан бир соат ўтар-ўтмас қовун-тарвуз савдоси бошланди.

Фрунзе райони меҳнаткашлари ҳам Сирдарёга яқиндан ёрдам беряпти. Бугун бу район меҳнаткашлари учун 150 тонна полиз маҳсулотлари олиб келинди. Навбатда яна 400 тонна ёз меваларидан олиб келиш мўлжалланмоқда.

Биз Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо бошқармаси бошлиғининг ўринбосари А. Холибоев билан ҳам суҳбатлашдик. У бугун минг тоннадан ортиқ полиз маҳсулотлари келганлигини айтди. Бундан уч кун муқаддам 700 тонна маҳсулот келган эди.

Хуллас, Тошкент меҳнаткашларининг дастурхони янада зийнатли ва тўкин бўлиши йўлида ҳар хил тадбирлар ўтказиляпти.

Суратларда: чапда — полиз маҳсулотлари ортилган қизил карвон. Ўнгда — биринчи харидорлар.

Ю. Бутусов фотолари.

Дунё хабарлари

ЧАКАНА ТОВАР ОБОРОТИ ЎСМОҚДА

БУДАПЕШТ. МТИ агентлиги хабар беради: кейинги беш йил мобайнида Венгриянинг чакана товар обороти 50 процентдан зиёд кўпайди. Шу вақт ичида мамлакатда 2.700 та янги магазин очилди, 32 та меҳмонхона қурилди. 1975 йилга борганда Венгрияда чакана савдо ҳажми 190 миллиард форинтга етади.

ПАРТИЗАНЛАРНИНГ ҲАРАКАТЛАРИ

ҚОҲИРА. МЕН агентлигининг хабар қилишича, Фаластин бирлашган қўмондонлигининг вакили қуйидаги маълумотни берган: Фаластин халқ озодлик фронтининг партизанлари 1 августдан 3 августгача ўтган давр ичида Иордан дарёси водийсида Исроилнинг 12 солдат ва офицерини ўлдирганлар ҳамда душманнинг иккита автомашинасини сафдан чиқарганлар.

МИНГЛАБ КИШИЛАР БОШПАНАСИЗ ҚОЛДИ

КАРАКАС. Венесуэланинг Сулия штатидаги Тамаре дарёси тошиши натижасида рўй берган сув тошқини оқибатида минглаб киши бошпанасиз қолди. Иморатлар вайрон бўлди, экинлар нобуд бўлди.

«Критика» газетасининг ёзишича, бу офат учун Америка нефть компаниялари айбдордир. Бу компаниялар ишлаб турган корхоналардан энг кўп фойда чиқариб олмоқ учун Тамаре дарёсининг ўзанини ўзгартирганлар, улар қурган тўғон сув кучига бардош беролмай бузилиб кетганлиги натижасида тошқин рўй берди.

(ТАСС).

Трикотаж фирмаси шаҳримиздаги йирик енгил саноат корхоналаридан бири ҳисобланади. Бу ихтисослашган фирма коллективи шу кунларда КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Етти ойлик план муддатидан илгари адо этилди. Кўпгина хомашё, электр қуввати тежалди.

СУРАТДА: фирма капрон тўқиш участкасининг зарбдор тўқувчиларидан (чапдан ўнгга) Валя Кострикова ва Рамзия Гилманова ўртоқлар.

● БАХТИМИЗ УЧУН КУРАШГАНЛАР

НУРГА ЙЎҒРИЛГАН УМР

Мўйсафид Бухорода ўрта бўй, юзларида чиркин амирлик ҳаётининг доғлари тушган, тик қомат, табиати нурафшон бир қария ҳар кеч қўллари орқасида, боши хиёл эгилган ҳолда шаҳар кезади, ўйчан нигоҳ билан одамларни кузатади.

Унинг кўз олдида оловли, жасоратга тўла ёшлиги ўтади, фавқулодда синчков одамларга хос укув билан нуроний обидаларнинг серҳашам, ҳайрон қоларли савлатидан ўша бир чўғ ўт бўлган навқирон ўн саккиз ёшининг изларини топгандай бўлади.

Ҳа, зар кокил Зарафшондаги бу қадим ўлканинг ҳар гардида, ҳар сиқим тупроғида, обидаларнинг ҳар битта ғиштида олам-олам тарих, қаҳрамонлик ва жасорат мужассам. Кўкалдош мадрасасининг ҳар бир тошидан ота ўз умр лавҳаларини ўқиётгандай бўлади. Уларда тахминан шулар ёзилган:

Исми шарифи Шамсутдин Арслонхўжаев. 1902 йил—таваллуд йили, эски мактаб, янги мактабдаги баъзи унутилмас кунлари... Амирга қарши кескин нафрат уни 16 ёшидаёқ қўлига қурол олиб, ҳақиқат ва зиёнинг халоскори бўлишга ундади. Қизил гвардиячилар сафига кирди. Янги дунё учун курашга отланди...

1920 йил Қизил Бухоронинг туғилган йили. 2 сентябрда амир Регистонида шонли Қизил Байроқ ҳуррият шабадасида мағрур ҳилпиради. Жафокаш Бухоро орзу қилган бу қутлуғ шодиёна оташин саркарда М. И. Фрунзе раҳбарлигидаги Қизил Армия сафига кириб ,Шарқий Бухоро полки — Кармана фронтида иштирок этган, унинг фаол аъзоси Шамсутдин отанинг ҳам чексиз шодиёнаси эди.

Бухорода Халқ Совет Республикаси ташкил этилгач, кўп ўтмай, комсомол Марказий Комитетининг ташкилий бюросининг, сўнгра Бухоро округ комсомол қўмитасининг биринчи масъул котиби лавозимида ҳам шу нуроний ота — Шамсутдин Арслонхўжаев эди.

Оржоникидзе раҳбарлигида Бухоро ёшларидан 440 коммунист ва комсомол Қизил Армияга кўнгилли ёзилди. Бу ёшлар отрядида Шамсутдин Арслонхўжаев ҳам бор эди. У Қизил Армия жангчилари ўртасида сиёсий иш олиб борди. Ота билан бир сафда энг яқин дўстлари елкадош бўлди. Мана улар: 1917 йилдан партия аъзоси, тарих фанлари доктори, марҳум профессор Аббос Алиев, комсомол ташкилотчиларидан Нодир Мажидов ва бошқалар Иброҳимбек, Тўқайсари қўрбошиларга қарши матонат билан кураш олиб бордилар. Амир ҳокимияти ва босмачиларга қарши курашда қатнашгани учун Арслонхўжаевга «Қизил партизан» унвони берилди.

Партия отани қаерга, қайси лавозимга лозим кўрса, у ишончни оқлади, ҳурмат қозонди. ВКП(Б) Ўрта Осиё бюроси қарори билан 1927 йилгача Тожикистон комсомол ташкилотининг котиби бўлди.

Коллективлаштириш, қулоқларни синф сифатида тугатишда, Душанба туманида коллектив хўжаликлар ташкил этишда фаол қатнашди.

У халқдан ўзининг кучини, билимини аямаяпти. Ота ҳозир республика аҳамиятига молик пенсионер бўлса-да, жамоат ишларида актив иштирок этиб келмоқда. У Бухородаги инқилоб шон-шуҳрати клуби ва шаҳар пенсионерлар Советининг раиси.

Онлада ота рўзғор бошлиғи, дилкаш мураббий, пири-бадавлатдир. Катта ўғли слесарь, коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи, икки ўғли Тошкент политехника институтида ўқийди. Қизларидан каттаси онлали, боғча мудираси, иккинчиси савдо техникуми талабаси. Келинларининг бири олий маълумотли, бири ҳамшира. Нуроний отанинг ўн беш жаж[illegible]н невараси бор. Турмуш ўртоқлари Маҳбуба опа Аҳмедова ҳам коммунист, шаҳардаги 5-уй бошқармасининг бошлиғи.

Бухоро инқилобининг шонли 50 йиллиги шодиёнаси арафасида қалдирғоч коммунист номига ўнлаб хатлар, табрикномалар, телеграммалар келиб турибди.

Нарзулло ШОДИЕВ.

● *Техника тараққиёти йўлида*

ТЕЖАМКОРЛИК — ШИОРИМИЗ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташсельмаш» заводининг барча цехлари қатори бизнинг пресслаш цехимизда ҳам КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни янада яхшилаш ва халқ хўжалигида тежамкорликка қатъий риоя қилиш ҳақида»ги Хати қизғин муҳокама қилиниб, амалга ошириладиган конкрет тадбирлар белгиланган эди.

Хўш, ўтган давр ичида қандай ўзгаришлар рўй берди?

Бу саволга цех бошланғич партия ташкилотининг секретари М. Д. Бондарев шундай жавоб қайтарди:

— Аввало, биз ишлаб чиқаришда меҳнат интизомига риоя қилмайдиганларга нисбатан чоралар кўрмоқдамиз. Масалан, бир киши ишга кечикиб келгани, ёки ишдан эрта кетгани учун у коллективнинг умумий йиғилишида қатъий огоҳлантирилади, бир кун прогул қилган кишини ўн учинчи маошдан маҳрум қилиш, уй олиш навбатидан четлаштириш, ичкилик ичиб, коллектив шаънига доғ туширувчиларни эса коллективимиздан четлатиш каби чоралар кўрилади.

Айниқса, брак маҳсулот ишлаб чиқаришга йўл қўймасликка алоҳида эътибор бермоқдамиз. Мисол учун, бундан бир ярим-икки ой илгари заготовкалар тайёрловчи участкада кесилган деталлар яшикларга солинмай, ерга тахлаб қўйиларди, оқибатда, ҳалиги деталларга сув тегиб занг босарди, ёки бўлмаса, ерга сочилиб оёқ ости бўлиб ётарди. Шу сабабли, деталларнинг бир қисми ишга яроқсиз бўлиб қоларди. Заготовка қилган киши 500 та деталь кесган бўлса, шундан бошқа участкаларга етиб боргунча 350-400 таси қоларди. Юз-юз эллик деталь брак бўлиб кетарди.

Ҳозир эса, цехимизда заготовкалар соладиган махсус қутилар тайёрланган. Деталлар контроль группалар ёрдамида саналиб, яшикларга жойланади, ундан кейин тегишли участкаларга санаб ўтказилади.

Яқинда, цехимизда механизациялаштирилган омбор ишга тушди. Унда асосан тайёр заготовкалар туради. Бундан ташқари ҳар бир участканинг ўзида ҳам меҳнат интизомини мустаҳкамлашни янада яхшилаш учун махсус контроль қилиб турувчи кишилар тайинланди. Умуман айтганда, кўрилган чора-тадбирлар ўз таъсирини бермоқда. Прогулчилар сони ҳам кун сайин камайиб, меҳнат унумдорлиги ошиб бормоқда, кўплаб хом ашё тежаляпти.

Г. С. Григорук раҳбарлик қилаётган заготовкалар тайёрловчи участкасининг азамат ишчилари ҳар куни бир ярим кунга етадиган маҳсулот етказиб беришяпти.

Цехимиз меҳнатсеварлари тежамкорлик ва самарадорлик учун бошланган юришнинг олдинги сафида боришяпти. Улар кўплаб маҳсулот тайёрлаш билан бирга, хом ашё ресурсларини ҳам тежашга эришаётирлар. Ишчиларимиз «Тома-тома кўл бўлур» нақилида ишлаб, давлатга кўплаб фойда келтираётирлар.

М. МУИДИНОВ,
«Ташсельмаш» заводининг слесари.

БИЛИМ ЮРТИ ЯНГИ БИНОДА

Шу кунларда, 159-қурилиш трестининг 8-бошқармаси бинокорлари 21-ҳунар-техника билим юрти учун 3 гектарлик майдонда қурилаётган ишларни жадал суръатлар билан ниҳоясига етказмоқдалар. Рустам Мажидов бошчилигидаги бинокорлар яқинлашиб келаётган янги ўқув йилигача объектни фойдаланишга топшириш учун бутун эътиборни жалб этишмоқда. Ҳозир икки қаватли катта корпуснинг ўқув заллари, ўқитувчилар кабинети, лаборатория ва бошқа хоналари битказилди.

— Асосий мақсадимиз,— дейди Р. Мажидов,— бутун комплексни янги ўқув йилигача битказиш: бунинг учун кинотеатр, трактор ва комбайнлар турадиган жойларда сўнгги пардозлаш ишлари олиб борилмоқда. 250 ўринли ётоқхона, 40 хонадонга мўлжалланган турар жой бинолари тахт қилиб қўйилди.

Қурувчилар КПСС XXIV съездини меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олиш, қурилишни ниҳоясига етказиш учун бел боғлаганлар. Ишда кундалик нормаларини ортиғи билан бажараётган А. Исоқова, Б. Дўстназаров, В. Корнилов каби қурувчилар намуна кўрсатишмоқда.

А. ФОЗИЛОВ,
И. РУСТАМОВ.

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини шаҳримиздаги «Гидрометприбор» заводининг коллективи ҳам зўр мамнуният билан қарши олди. Завод меҳнат аҳли пленум қарорлари уларнинг зиммаларига юклаётган вазифаларни аниқ тушуниб, қишлоққа мукаммал техника етказиб бериш, барча муҳим буюртмаларни ўз вақтида сифатли адо этиш учун ҳаракат қилмоқда.

СУРАТДА: корхонанинг зарбдор ишчиси Оқил Юсупов

● *Комсомол ҳаёти*

Пешқадам ёшлар

Пойтахтимизни гўзаллаштиришга бел боғлаган бунёдкорларнинг кўпчилигини ёшлар ташкил қилади. Улар қайси касб соҳиби бўлмасин, ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан коллектив хурматини қозониш йўлида астойдил тер тўкмоқдалар.

Ана шундай қалби олов, билаги кучга тўлган ёшларни ўз сафига жипслаштирган коллективлардан бири — «Главташкентстрой»нинг 3-қурилиш трестига қарашли 16-бошқарма комсомол ташкилотининг ёшлар ўртасида олиб бораётган ишлари таҳсинга сазовор.

Бошқарма комсомол ташкилоти ёшлар ишини социалистик мусобақа асосида ташкил этиб, унумли меҳнат қилиш, маданий дам олишлари учун барча имкониятларни яратиб беришда авангардлик ролини ўйнамоқда.

Бу борада, айниқса, комсомол аъзоси Владимир Пригода раҳбарлик қилаётган бригада аъзолари номини тилга олиш ўринлидир. Бригада аҳли қайси объектда ишламасин, хўжалик ҳисобида иш юритиб, меҳнат унумдорлигини оширишда, тежамкорлик соҳасида ҳамкасбларига намуна бўлаяпти.

Бошқарма комсомол ташкилоти сафига 23 йигит-қиз бирлашган. Улар завқли меҳнат кучоғида чиниқиб, кечқурун олий ҳамда махсус ўқув юртларида таҳсил кўряптилар. Жумладан, ғишт терувчи Шарифхўжа Зайниддинов табелчи Аня Глазунова политехника ва халқ хўжалиги институтларида ўқишяпти. Мастер Владимир Кирухин, электрчи Олег Сахаровлар қурилиш техникумининг талабаларидир.

Юбилей йили планини муддатидан илгари бажариш учун ҳаракат қилаётган бошқарманинг меҳнатсевар ёшлари жамоат ишларида ҳам актив иштирок этмоқдалар. Бу ерда мунтазам чиқариладиган «Бинокор» ҳамда «Комсомол прожектори» деворий газеталарида комсомол-ёшлар ҳаётини ёритишга алоҳида эътибор берилади.

Пешқадамларнинг илғор иш тажрибалари кенг ёритилиб, уларни бунёдкорлик соҳасида қўлга киритаётган ютуқлари ҳар бир комсомол йиғинида атрофлича муҳокама қилиб борилади. Ана шундай актив меҳнатсеварлардан дурадгор Николай Яничкин билан бошқарма комсомол ташкилотининг секретари Валя Суюновалар бу йил «Шавкатли меҳнати учун» юбилей медалини олишга сазовар бўлишди. Олег Сахаров, Александр Сидоровлар эса шаҳар комсомол комитети, Аня Глазунова билан Владимир Жуковскийлар Ҳамза район комсомол комитетининг Фахрий Ёрлиқлари билан мукофотландилар.

Шу кунларда, бошқарма бинокорлари иш олиб бораётган 3-таксомотор парки, Фарҳод кўчасидаги 23-кварталидаги турар-жой, Салор коллектори қурилишларида комсомол-ёшлар ғайрат шижоат кўрсатиб меҳнат қилишмоқда.

Э. ТЎЛАГАНОВ.

ГРЭС ҚУРИЛИШИ УЧУН

«Узбекгидроэнергострой» тресты ихтисослаштирилган ишлар бошқармаси коллективи Узбекистон энергетика қурувчилари орасида биринчи бўлиб барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича беш йиллик планни бажарди. Монтажчилар илғор методларни қўлланиб Тошкентни сув, энергия, иссиқлик билан таъминлашга боғлиқ бир қанча муҳим объектларни ишга туширишни тезлаштирдилар.

Ҳозир бошқарма мамлакатимиз шарқидаги энг йирик Сирдарё ГРЭСи нодир каркасини қуриш ишларини жадал суръатлар билан олиб бормоқда. Бу ерда бир ярим йил ичида 4,5 минг тоннадан ортиқ металл конструкцияларни йиғиш керак бўлади.

● Ёз гашти

Мактаб лагерида

«Марказ-5»да жойлашган 80-мактаб боғида «Школьний» пионерлар лагери доим бахтиёрлар билан гавжум бўлмоқда. Лагерда «Марказ-4» ва «Марказ-5» даги 5, 9 ва 80-мактабларнинг ўқувчилари кўнгилли ва хушчақчақ дам олишмоқда.

Биринчи сменада 80 га яқин ўқувчи ҳордиқ чиқарди. Ҳозир лагерда 100 га яқин болалар дам оляпти.

Бу ерда бахтиёрларимиз зерикиш нима эканини билишмайди. Моҳир қўллар, чеварлик, музика, спорт, шахмат-шашка ва бошқа тўгараклар намунали иш олиб боряпти.

— Лагеримизда тажрибали ўқитувчилар иш олиб боришаётгани ҳаммани хурсанд қиляпти,— дейди лагерь бошлиғи З. Н. Йўлдошева. — Болаларга ширин ва лаззатли таомлар етказиб бераётган 9-ошхона коллективидан беҳад хурсандмиз.

Мактаб лагерида дам олаётган ўқувчилар навбатдаги ўқув йилига янгидан-янги куч тўплашмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

● *Қишлоққа—мукаммал техника*

ЗАВОД НОВАТОРЛАРИ ТАКЛИФ ҚИЛИШДИ

Тошкентдаги «Узбексельмаш» заводида ишлаб чиқарилаётган тупроққа гербицидлар солувчи аппаратлар бегона ўтларга қарши курашда анчадан буён деҳқоннинг содиқ ёрдамчиси бўлиб қолди. Лекин мамлакатда биринчи марта жорий қилинган бу техниканинг хизмат муддати ротор насосининг ишига боғлиқ эди. Ротор насоси аппаратнинг «юраги» бўлиб, одатда кўпи билан икки мавсум хизмат қиларди.

Хўжаликлар насос ишдан чиқиб қолганидан кейин аппаратнинг хизматидан фойдаланмасликка мажбур бўлардилар. Чунки янгисини, запасини топиш қийин, ишдан чиққан насосни тузатиш ундан ҳам қийинроқ эди.

Завод новаторлари насоснинг бузилмасдан ишлашига амалда муваффақ бўлдилар. Завод новаторлари томонидан такомиллаштирилган шундай агрегат нусхаси дала шароитида синовдан муваффақиятли ўтди ва қишлоқ хўжалиги мутахассислари томонидан яхши баҳо олди. Рационализаторлар насос иш камераси чўян деворчасини хромлаш ўрнига ичкарисидан занглaмайдиган пўлат пластина қўйишни таклиф қилдилар. Эндиликда бу пластина эскириб қолса, уни дала шийпонида ҳам осонгина алмаштириш мумкин. Шундай насос ўрнатилган аппаратлар узоқ чидайди, жуда бенуқсон ишлайди.

(УзТАГ).

Жонажон Республикамизда

1971 ЙИЛ ҲИСОБИГА

ШАҲРИСАБЗ. Ўзбекистонда энг кекса Шаҳрисабз «Ҳужум» бадиий гилам тўқиш фабрикасининг бир ярим минг кишилик коллективи куни кеча беш йиллик пландан ташқари дастлабки гилам буюмлари ва «Совға» дўппиларини жўнатди. Фабриканинг илғор ишчиларидан Муза Бухариева, Зулфия Қодирова, Ҳалима Зиётова ва бошқалар кунлик смена топшириқларини бир ярим-икки баравардан зиёд ошириб бажармоқдалар.

Шаҳрисабзлик чеварлар КПСС-нинг навбатдаги XXIV съезди шарафига беш йиллик охирига қадар савдо шахобчаларига ва чет элларга сотиш учун қўшимча равишда 15 минг квадрат метр гилам буюмлари ва 10 минг дона чиройли миллий бош кийим етказиб беришга аҳд қилдилар.

Мирзачўлнинг қўриқ ерларида синовдан ўтаётган янги «БДМ-300» машинаси бир кунда минг метр узунликдаги ерга берк горизонтал дренаж ётқизади. Машинани яратган Гидротехника ва мелиорация Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институтининг конструкторлари суғориладиган зоналарда биринчи марта эгилувчан полиэтилен трубалардан иборат траншеясиз зовур ётқизиш усулини қўлладилар.

А. Горокрик фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ХОРАЗМ ШИФОХОНАЛАРИ

УРГАНЧ. Хоразм область касалхонасининг территориясида терапевтика бўлимининг икки қаватли иморати фойдаланишга топширилди. Бу ерда энг янги медицина техникаси билан қуролланган кенг, ёруғ палаталар, шифохоналар бор. Хирургия бўлими қуриб битказилмоқда.

Хоразмнинг шаҳар ва қишлоқларида медицина муассасалари қурилиши кенг қулоч ёйди. Янгиариқ, Шовот, Гурлан, бир қанча колхоз ва совхозларда типовой район шифохоналари қурилмоқда. Ҳозир область шифохоналарида 500 ўрин бор, йил охиригача уларнинг сони яна бир неча юзта кўпаяди.

«ШАЛОЛА» ГАСТРОЛЛАРИ

БОЙСУН (Сурхондарё области). Район «Шалола» ашула ва рақс халқ ансамбли Шеробод даштини ўзлаштирувчилар ҳузурида икки ҳафта меҳмон бўлди. Ҳаваскор артистлар совхоз клублари саҳнасида, далачилик бригадаларининг шийпонларида концерт қўйиб бердилар .Улар бу ерга ўзларининг тоғлик ўлка қўшиқларини, халқ рақсларини, ҳозирги замон ўзбек композиторларининг асарларини олиб келдилар. Ансамбль иштирокчиси Жўрақул Нарзуллаев басталаган қўшиқлар айниқса катта муваффақият қозонди.

Ҳозир ансамбль Термиз, Жарқўрғон, Шўрчи пахтакорлари ҳузурига бориб концерт беришга тайёрланмоқда. Пахта йиғим-терими бошланишига мўлжалланган бу гастролга ансамбль янги программа тайёрламоқда.

Бизга ёзадилар

Озодаликка риоя қилайлик

Гўзал пойтахтимиз кўрган ҳавас қиладиган ажойиб шаҳарлардан биридир. Бироқ, жамоат жойларида, кўчаларда бекатларда, кино-театр, ошхоналарда баъзи гражданларимизнинг озодаликка етарли риоя қилмаслиги кишини афсуслантиради. Папирос чекиб, ерга ташланади. Ошхоналарда спиртли ичимликлар ичишади.

Савдо ва умумий овқатланиш корхоналарида ҳам шу каби кўнгилни хира қиладиган манзаралар кўзга ташланиб қолади. Масалан, Куйбишев районига қарашли ошхоналар трестининг 18-ошхонаси директори гигиена тартиблари бузилгани тўғрисида бир неча бор огоҳлантирилди. Шунга қарамай, ҳанузгача ошхонанинг баъзи филиалларида ахлат қутилари қўйилмаган, ён атрофга асфальт ёки бетон ётқизилмаган. Тўлган қутилар ўз вақтида олдирилмайди. Бу ҳол пойтахтимиз кўркамлиги учун курашаётган меҳнаткашлар норозилигига сабаб бўляпти.

Ж. БОЗОРОВ,
санитария инспектори.

ЯНА ЧИРОҚ ҲАНГОМАСИ

Биз, Қорасув кўчасидан Қўйлиққача бўлган катта машина йўлида кечалари чироқ ёнмаслиги ҳақида бундан олдин ҳам гапирган эдик.

Худди шу газетада, шу мавзуда «Бор отангга, бор онангга» деган сарлавҳа остида 1969 йилда мақола ҳам босилиб чиқди. Аммо, кўчамиз ҳанузгача зим-зиё.

Уч йилдирки, районлар ажралиб, кўчанинг ўнг томони Ленин, чап томони Ҳамза районига айланди. Ленин ва Ҳамза районлари электр бюросидагилар бу ишни бир-бирларига сан-солар, ман солар қилиб юришибди.

Ж. СОДИҚОВА.

Чилонзордаги шаҳар саноат моллари ярмаркаси меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатаётир.

СУРАТДА: ярмарка павильонларидан бирида.

КИМ ЭЪТИБОР БЕРАДИ?

Маннон Уйғур номидаги кўча бошида жойлашган 8-дорихона атрофида кабоб, ширинликлар, газ сувлари билан савдо қилувчиларнинг ёнверида, автостанция майдонларида катта-катта кул тепалар, ахлат уюмлари, эски автопокришкалар, қутилар, темир-терсаклар, синган шиша идишлар, қовун-тарвуз пўчоқлари ва яна алланималарни кўриш мумкин.

Ана шу хунук манзаранинг сабабчилари Махсум ака раислик қилаётган Калинин номли маҳалланинг собиқ Чархчилик проездида ва Каллахона кўчасида истиқомат қиладилар.

Баъзи қайсарлар ҳовли билан катта йўл оралиғига қувур ўрнатишган. Ҳовлилардан чиққан мағзава, ювинди сувлари шу қувурлар орқали катта йўлга оқизилади. Кўча бошидаги сартарошхона усталари ҳам кўча ўртасига қувур ўтказиб, ифлос сувлар, олинган сочлар, қоғоз бурдаларини ариққа иргитишмоқда. Кабоб, ширинликлар билан савдо қилаётганларнинг шундай ёнида катта-катта қопқоқсиз қутилар хўжакўрсинга қўйилган.

«Тоҳир ва Зуҳра» газмоллар уйининг рўпарасидаги хиёбон, Калинин майдонидаги хиёбон майсазорларида қовун-тарвузлар, маккажўхори сўталари, синган шишалар, мороженое қоғозлари сочилиб ётибди. Шу атрофдаги ариқларнинг ичи қовун-тарвуз пўчоқлари билан тўлиб кетган.

Ахир, шу нохуш манзаралар атрофида «Гулистон», «Октябрь» ресторанлари ва бошқа ошхоналарнинг ўнлаб филиаллари жойлашган. Бозорда эса, ана шундай ифлосгарчиликларга қарши курашадиган санитария ходимлари мавжуд-ку?

Чиройидан кўнгил яйрайдиган сўлим шаҳримизга доғ тушираётган фаросатсиз шахсларнинг танобини тортиб қўйиш пайти келмадимикин?

Миртоҳир ШАРИПОВ,
Муяссар ЖАЛИЛОВА,
Олим УСМОНОВ,
8-дорихона хизматчилари.

АФСОНАДАН ҲАҚИҚАТ ЯРАТИЛДИ

ФАН ОЛАМИДА

ОЛОЙ ва Туркистон тоғлари ўзининг оппоқ қорли чўққилари, турли-туман ўсимликлари, тезоқар дарёлари, ранг-баранг тошлари билан кишини ўзига мафтун этади. Экспедициямиз ана шу тизмаларнинг девон ва карбон даврларидаги тоғ жинсларининг таркибий қисми, ҳосил бўлиш шароитлари ва улар билан боғлиқ бўлган фойдали қазилма бойликлар тўғрисидаги муаммони синчиклаб ўрганиб, уни ҳал қилишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Табиатда айрим конлар борки, уларнинг ўтмишдаги шарт-шароитлари билан танишиб чиқиш мақсадга мувофиқдир. Олой ва Туркистон тоғларининг, улар бағрида яшириниб ётган фойдали қазилма бойликларнинг очилиши тарихини баён этиш диққатга сазовордир.

Ҳозирги вақтда Чаувай ҳавзасининг марказий қисмида Сарт-Истаган деган фойдали қазилма бойликлар кони ва шу ном билан аталмиш кичкина қишлоқча бор. Ўтмишда бу қишлоқ минглаб мазлум халқларнинг ўлим маконига айланган. Бу ҳақдаги бир воқеани баён қиламиз.

Бундан тахминан 100 йил муқаддам, ана шу Сарт-Истаган номли тоғ ёнбағрига бир неча чўпонлар қўй-эчкиларни ўтлатиш учун ҳайдаб келганларида, шу ернинг ўзида деярли ҳамма тирик жон бир йўла ҳалок бўлган экан. Фақат биргина чўпон тирик қолиб, Учқўрғон қишлоғига етиб олган ва бўлган воқеани қишлоқ домла-имомларига етказган.

Бундан хабардор бўлган дин мухлислари бу воқеани камбағал халқни эзиш ва қўрқитиш учун рўкач қилишган. Улар айтишича бу ердаги қиррали қоя тошлар устида бир вақтлар «авлиё»лар яшаган эмиш. У ерга бориб кимда-ким тирик қайтиб келса, катта «савоб» олар эмиш, деган шов-шувлар тарқатишади. Шу тариқа, савоб олишга ишонган одамлар вақти-вақти билан ўз бола-чақалари ва дўст-биродарларини олиб ўша ерга борар, у ерда мол-эчкилар сўйиб «ис» чиқарар ва уларнинг айримлари шу ернинг ўзида ҳалок бўлган эканлар.

Бу воқеа тезда шаҳардаги айрим сиёсий онгли кишиларга ва марказдаги ер таркибини текширувчи олимларга етиб борибди. Машҳур рус олими А. В. Мушкетов бу йилларда ўз отряди билан Уш атрофидаги тоғларни текшириб юрарди. У, бу воқеани эшитгач, тезда Учқўрғон қишлоғига етиб келади. Маҳаллий халқлардан воқеани аниқлаб олгач, ўзининг бир ишчиси билан «сир» сақлаган жойни биладиган Толиб исмли қишлоқ йигитидан отда бориб, кишилар кўплаб ҳалок бўлаётган ердаги тоғ жинсларидан намуналар олиб келишни илтимос қилади. Олимнинг илтимосига йўқ деёлмаган ишчи билан Толиб, отасининг норозилигига ҳам қарамай, Сарт-Истаган қишлоғи томон эрта билан жўнайди.

Улар кечга яқин шу ерга яқин келиб, тоғ жинсларидан намуналар олишади-да, қишлоқ томон қайта бошлайдилар. Аммо йўлда кўнгилсиз воқеа юз беради. Тўсатдан иккала от ерга қулаб, ҳалок бўлади. Бундан қўрқиб кетган Толиб ва экспедиция ишчиси намуналар солинган халтачалардан фақатгина биттасини олиб, зудлик билан Учқўрғон томон шошиладилар. Ниҳоят, эсон-омон қишлоққа етиб келгач, келтирилган намуналарни А. В. Мушкетовга топширишади. Олим намуналарни синчиклаб ўрганар экан, кулранг оҳактошлар таркибида қип-қизил, анор доначаларини эслатадиган «киноварь» деган симоб— фойдали қазилма бойлигининг борлигини аниқлайди. Ана шундан сўнг, Сарт-Истаган қишлоғи яқинида кўплаб кишиларнинг нобуд бўлиш сабаблари аниқланади. Чунки, мазкур минерал топилган ва ҳосил бўлиб ётган ерда симоб парланган ҳолатда экан, бу эса, тирик организмга тез таъсир қиладиган заҳардир. Шунинг учун ҳам, мазкур қазилма бойлик топилган маъданни ва қишлоқнинг отини Сарт-Истаган (сарт — мусулмонларнинг номи, Истаган — кўплаб ҳалок бўлган маъносида) деб аташар экан.

Шу тариқа, Олой тоғларида Ўрта Осиёда салмоқли ўрин тутадиган симоб кони маълум бўлган ва ҳозирги кунда у ердан саноатимиз учун жуда муҳим бўлган фойдали қазилма бойликлар олинмоқда.

С. ИСҲОҚОВ,
Тошкент политехника институтининг доценти, геология-минералогия фанлари кандидати.

ИБТИДОИЙ ОДАМ ҒОРЛАРИНИНГ СИРИ

ЎЗБЕК археологлари мамлакатимиз территориясидаги палеолит даврининг энг катта маконларидан бири — Обираҳмат ғоридан қазиб топган меҳнат тош қуроллари ишлаб чиқарувчи устахонада ибтидоий одам бундан салкам 40 минг йил илгари ишлаган.

Олимлар ғорнинг марказий қисмидаги маданий қатламлардан бирини очиб, гўё ҳозиргина қолдириб кетилгандек тош буюмларни топдилар. Уларнинг марказида топилган кремнийли оҳак тош парчасидан махсус тайёрланган танавор тош топилдики, қадимги одам тухумсимон тош — чўкич ёрдамида шундан ясси парчалар ва пластиналар кўчириб олган. Бирмунча вақт илгари ана шу ғорда ўтказилган қазишмалар чоғида ҳам шу хилдаги чўкич топилган эди.

Бунақанги омад келиши жуда оз бўлади, — дейди Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих ва археология институтининг илмий ходими Рустам Сулаймонов. — Топилган бу нарсалар ибтидоий одам меҳнат қуролларини қай таҳлитда тайёрлаганлигини тиклашга имкон берадики, унинг фан учун катта аҳамияти бор.

Обираҳмат ғори Тошкентдан тахминан 100 километр нарида Кўксув тизма тоғининг ён бағрида денгиз юзидан 1250 метр баландликда жойлашган. Бундан бир неча йил аввал «Бурчмулла» совхозининг асаларичиси Урумбой Жўматов шу ғорни очишда олимларга ёрдам берди. Ғор оҳак тошли қояда ўйилган чиғаноқсимон токчага ўхшайди. Ғорнинг бўйи 12 метр, эни 21 метрга боради.

Қадимги одамлар макон учун ғоятда хушманзара жойларни танлашган. Бу ғордан ҳам тоғ водисининг манзараси кўриниб туради. Ибтидоий одамларлар замонида шу тоғ ёнбағирларида эчкилар подаси, бошқа ёввойи ҳайвонларнинг катта-катта подалари ўтлаб юрган. Ғор ёнидаги қоя орасидан оқиб тушувчи жуда тотли булоқ суви бундан 40 минг йил аввал ҳам бўлган.

Яқинда вафот қилган машҳур совет антропологи ва археологи М. М. Герасимов шу ғордаги дастлабки қазишмаларга раҳбарлик қилган эди. М. М. Герасимов ўзи ишлаб чиққан метод асосида қадимги кишилар ва таниқли тарихий арбобларнинг скульптура портретларини яратган эди.

Ҳозир бу ердаги қазишмаларни М. М. Герасимовнинг шогирди Рустам Сулаймонов давом эттирмоқда.

Археологлар ғорнинг тубида қазиб очган маданий ётқизиқ қалинлиги 10 метрга боради. Олимлар уни 21 та маданий қатламга ажратишди. Шу ётқизиқларга қараб неандерталец одамнинг ҳозирги одам типига қандай ўтиб борганлигини секин-аста кузатиш мумкин. Фанга маълум бўлган жаҳондаги бундай маконлар бармоқ билан санарлидир.

Ғорнинг қуйи қатламларидан топилган нарсалар ривожланган мусть ер маданиятидан далолат беради. Дастлабки қатламларда энг қадимги юқори полит маданиятларидан биридаги одам фаолиятининг излари топилмоқда. Бу ердаги қуйи қатламдан юқори қатламга ўтишда ёввойи одам — неандерталецнинг ҳозирги замон онгли типдаги одамга бирмунча секин ўтиб борганлиги кузатилади. Шу ўтиш тош қуролларда акс этган. Бир қатламдан иккинчи қатламга ўтган сари бу қуроллар ихчамроқ, кўркамроқ, мураккаброқ, тобора хилма-хилроқ бўлиб боради.

Ҳозирча ғордаги маданий қатламлар ҳажмининг бешдан биригина текшириб чиқилди. Аммо шунинг ўзи ҳам жами вазни салкам бир тоннага борадиган минг-минглаб археологик топилдиқлар берди. Булар асосан меҳнат тош қуролларидир. Шу билан бирга суякдан ишланган қуроллар ҳам бор. Булар орасида тош пичоқлар, найзалар, тери қиртишлайдиган рандалар, ёғоч искана ва кескилар бор. Биргина маданий қатламнинг ўзи олимларга 5 мингта топилдиқ «эҳсон этди».

Обираҳмат ғоридаги қазишма ишлари давом эттирилмоқда. Ибтидоий одам бу ғорда кўп минг йил мобайнида макон қуришидан ташқари, меҳнат тош қуроллари ишлаб чиқариладиган жой вазифасини ҳам ўтаган. Бу ноёб палеолит маконининг ўрганилишидан фан кўп янгиликлар оладиган кўринади. Бу ердан олимлар кутилган кўп ажойиб нарсалар қазиб олишлари мумкин. Қалин маданий қатламларда ибтидоий одам суяклари ҳам бўлиши мумкин деб тахмин қилинмоқда.

А. ЕРШОВ,
ЎзТАГ махсус мухбири.
Обираҳмат ғори, Тошкент области.

Украина микрорайонида ишга тушган «тайёр дори дармонлар» дорихонаси меҳнаткашлар учун анча қулайлик яратди. Бу ердан исталган дорини ҳеч қандай вақт сарфламасдан тайёр ҳолда харид этиш мумкин.

СУРАТДА: провизорлардан Эгамберди Аъзамов билан Зарофат Зокирова ҳаридор хизматида.

М. Нуриддинов фотоси.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ШОНЛИ АВЛОД

СОФИЯ. Благоевград округининг Елешница қишлоғида ғалати байрам бўлди. Бу байрамга Болгариянинг турли шаҳарлари ва қишлоқларида истиқомат қилувчи Девизиевлар авлодининг 30 аъзоси келди.

Бу авлоднинг шонли тарихи бор. Бу авлод Гайдукларнинг етти лашкарбошисини ва 29 четникни етиштириб берган, уларнинг ҳаммаси турк золимларига қарши жангларда ҳалок бўлган. Фашистлар диктатураси даврида шу авлоднинг олти аъзоси партизан отрядларида жанг қилган, 18 аъзоси эса партизанларга ёрдам бериб турган. Ҳозир Девизиевлар авлоди аъзолари орасида бир профессор, тўрт инженер, тўрт юрист, олти экономист, ўнлаб ўқитувчилар, ишчилар, кооператорлар бор.

(ТАСС).

ЯНГИ ТЕЛЕВИЗИОН МАРКАЗ

БЕЛГРАД. Югославиядаги Словения республикасининг пойтахти—Люлянада янги йирик телевизион марказ қурила бошланди. Унинг фойдали майдони ҳозирги Любляна телемарказининг майдонидан уч ярим баравар ортиқ. Марказ замонавий аппаратлар, шу жумладан рангли телевидение аппаратлари билан таъминланади.

Атиги ўн йиллик тарихга эга бўлган Югославия телевидениеси тез суръатлар билан ривожланмоқда. Ҳозир мамлакатнинг энг узоқ жойларида ҳам зангори экранлар порлаб турибди.

(ТАСС).

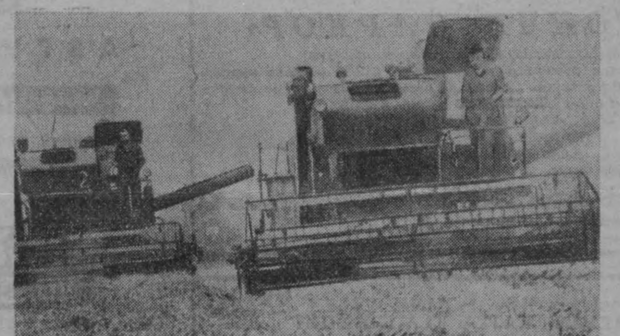

Болгариянинг кўплаб хўжаликлари ғалла ўримидан сўнг ерни озуқа экинлари экиш учун тайёрлашга киришдилар.

СУРАТДА: Толбухин округининг Дуранкулак қишлоғида ер ҳайдаш.

БТА—ТАСС фотоси.

● Бирликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб

ТРИПОЛИ

Бирлашган Араб Республикаси, Иордания, Сурия, Судан ва Ливия ташқи ишлар ҳамда мудофаа министрларининг бу ерда бўлиб ўтган кенгаши якунлари тўғрисида Ливия информация агентлиги қисқача баёнот эълон қилди.

Баёнотда айтиладики, кенгаш қатнашчилари Исроил агрессиясини даф қилмоқ учун Араб давлатларининг барча воситалари ва ресурсларини бирлаштиришга қаратилган бир қанча муҳим қарорлар қабул қилдилар.

● ҚОҲИРА

Беш араб давлати ташқи ишлар ва мудофаа министрларининг Триполида тугаган кенгашига Қоҳира газеталари ва радиоси муҳим аҳамият бермоқда.

«Ижипшн газетт» кенгашда Исроил агрессорларига қарши араб давлатларининг ҳаракат бирлиги хусусида тўла ҳамжиҳатликка эришилди», деб таъкидлади.

Қоҳира радиоси Триполидаги кенгаш конструктив қарорлар қабул қилганлигини ўз шарҳларида кўрсатиб ўтди.

НЕПАЛ. Катманду кўчаларидан бирида. Бамбукнинг узун шохлари асосан ана шундай примитив усулда ташилади.

В. Овечкин фотоси.

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР УЧУН СТАНОКЛАР

ПРАГА. Пльзендаги В. И Ленин номли «Шкода» машинасозлик комбинатидан металлга ишлов берувчи кўп тонналн машина-ускуналар ортилган иккита темир йўл платформаси Румыния Социалистик Республикасига жўнатилади. Руминиялик буюртмачиларга етказиб бериладиган Чехословакиянинг бир туркум улкан токарлик станоклари воситасида вазни 28 тоннагача борадиган деталларга ишлов бериш мумкин.

Чехословакияда ишлаб чиқарилган металлга ишлов борувагрегатлар социалистик мамлакатларда яхши маълум. Республика корхоналари социалистик мамлакатлар учун 500 хилдан ошиқ металл қирқувчи станоклар ясаб бермоқда. Булар программа билан бошқариладиган ноёб, аниқ ишлайдиган токарлик ва фрезерлик станоклари, шунингдек баҳайбат деталларга ишлов берадиган 500 тоннадан зиёд вазндаги каусель станоклардир.

ЧССР ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши доираларида неча ўнлаб станок типларини ишлаб чиқаришга ихтисослашмоқда. Пльзенлик конструкторлар ишлаб чиққан ва ясаган ғоят кучли «ЦИУ — 200» токарлик станоги вазни 63 тоннагача борадиган деталларга ишлов бера олади.

(ТАСС).

Прага метросининг биринчи депоси

ПРАГА. Прага метрополитени қурувчилари биринчи депони тиклашга киришдилар. Бу депо Чехословакия пойтахтидаги биринчи ер ости трассаси «С» линиясидаги ер ости экспрессларига хизмат кўрсатади. Шаҳарнинг аҳоли зич яшайдиган районларини бирлаштирадиган шу линияда 9 та ер ости станцияси қурилади.

Ҳозир Прага метроси қурилишида ишлар жадал кетмоқда. Тошлоқ тупроқли жуда қийин участкалардан бири кавлаб ўтилиши керак.

(ТАСС).

КЕНИЯ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

НАЙРОБИ. Кения президенти Жомо Кениата яқинда сиёсий маҳбусларнинг бир группасини Кения халқ иттифоқи оппозициячи партиясининг аъзоларини қамоқдан озод қилиш тўғрисидаги фармонга имзо чекди. Фармонда номлари айтилган шахслар орасида партиянинг миллий секретарлари лавозимида ишлаган Томас Окелло — Одонга, партия раисининг собиқ ўринбосари Жозеф Нтула ва бошқалар бор.

Маълумки, Кения халқ иттифоқи 1969 йил 30 октябрда тақиқланган эди, партиянинг барча раҳбар ходимлари эса қамоққа олинганди. Кения президентининг сиёсий маҳбусларни озод этиш ҳақидаги фармонида Кения халқ иттифоқи партиясининг собиқ раиси Огинга Одинганинг ва партиянинг бошқа баъзи раҳбар арбобларининг номлари йўқ.

(ТАСС).

● ҲИНДИСТОННИНГ БИРИНЧИ АЁЛ ЭЛЧИСИ

ДЕҲЛИ. Чоннра Белнаппа Мутҳамма Ҳиндистоннинг биринчи аёл элчиси бўлди.

Ташқи ишлар министрлигининг секретари лавозимида ишлаб келган Ч. Б. Мутҳамма мамлакат ҳукуматининг қарорига биноан Ҳиндистоннинг Венгрия халқ республикасидаги элчиси қилиб тайинланди.

(ТАСС).

«СИТРОЕН» КИМНИКИ БЎЛИБ ҚОЛАДИ?

ФРАНЦИЯ Қироли Франсуа Мишлен бундан икки йил илгари «Ситроен» компанияси акцияларининг ярим контроль пакетини (54 процентга яқинини) «Фиат» автомобиль концернига сотишга қарор қилди. Франсуа Мишлен битим лойиҳасини Франция ҳукуматининг қараб чиқиши учун тақдим этар экан, «Ситроен» катта капитал сарфлашни талаб этаётганини, бунинг учун унинг гўё ошиқча маблағи йўқлигини важ қилиб кўрсатди.

Ўша вақтда ҳокимият тепасида турган де Голль «Ситроен» тақдирини ҳал этишда қийин аҳволда қолди. Мишлен ва «Фиат» компаниясининг президенти Аньелли ўртасида тузилган битим кўзда тутганидек бу заводларнинг 27 процентини топшириш улар устидан Италия назорати ўрнатилади деган сўз эмас эди. Бироқ итальянларнинг майда акционерлардан яна бир неча процент акцияни сотиб олиши ҳеч гап эмасди. Шундай бўлганида Франция фирмаси аслида Италияники бўлиб қоларди.

Франция демократик доираларининг фикрича давлатнинг Мишленда бўлмаган ўша маблағни ажратиб бериши учун «Ситроен» заводларини национализация қилиш керак, бу шу аҳволдан чиқиш йўли бўларди. Лекин, давлат бундай оғирликни ўз зиммасига олишни истамади. Де Голль Мишлен ва Анъелли тақдим этган битимни рад этган бўлса ҳам кейинчалик уларнинг бошқа битимини тасдиқлади. Бу битимга мувофиқ «Ситроен» компаниясининг фақат 15 процент акциясигина Италия фирмасига ўтадиган, Франция манфаати ҳимоя қилингандек бўлди. Натижада Италия анчагина капитали билан шерик бўлгани ҳолда «Ситроен» заводлари устидан назорат олиб бориш Франция қўлида қолди. Лекин Франция матбуоти бу келишувни нишонга урадиган қилиб «никоҳланиш» деб атади. Никоҳланишдан кейин эса икки фирма қўшалоқ бўлиб кетади деб ёзди. Битим қатнашчилари ҳам ўзаро «де Голль Елисей саройида абадий туриб қолмайди. Бошқа киши келади ва биз... ҳужумни яна бошлаймиз» деб гапиришарди.

Мишлен ва Аньелли энди шундай пайт келди деб ўйлаётганлари равшан кўриниб турибди. 29 майда улар Франция ҳукуматига де Голль рад этган битим лойиҳасини яна тақдим этдилар. Унда Италиянинг «Ситроен»даги улушини 15 дан 27 процентга кўпайтириш ҳақида гап боради. Лекин, «фиат» бу билангина чекланиб қолмайди, у Франция заводлари акцияларининг назорат пакетини олиш учун ҳаракат қилади, деб ишонч билан айтиш мумкин. Умумий бозордаги автомобиль корчалонларининг шиддатли рақобати уни шунга мажбур этмоқда. «Фиат» Ғарбий Германиядаги «Фольксваген» ва Англиядаги «Бритиш Лейланд» каби рақибларига қарши муваффақиятли равишда кураш олиб бориш учун ўз молиявий қудратини ва кенг ривожланган мол сотиш тармоқларини жаҳонда энг яхши конструкторлик бюроларидан бири бўлган «Ситроен» фирмасининг иши билан бирлаштириш учун ҳаракат қилади, албатта.

Газетхон бу ишнинг энг бошидаёқ Мишлен эгаллаган позицияга таажжубланиши мумкин. Бунда ҳеч қандай сирли нарса йўқ. «Ситроен» тақдири Мишленни оз безовта қилади. Чунки унинг асосий шахсий манфаати шиналар ишлаб чиқаришга боғлиқ. У ҳам рақобатчилар билан курашмоғи керак. Муваффақиятли кураш олиб бориш учун эса у ишлаб чиқаришни яхшилаш ва кенгайтириш учун интилади. Бунинг учун маблағ керак. Шу сабабли у «фиат» компаниясига ўз акцияларининг ярмини эмас, балки ҳаммасини сотишдан хурсанд бўларди.

Бу тадбирлар бўйича Франция ҳукуматининг қандай қарорга келишини айтиш ҳозирча қийин. Маҳаллий мутахассисларнинг тасдиқлашича, ҳукумат де Голль вақтидагига нисбатан янада қийинроқ аҳволда. Гап шундаки, Италия компаниясининг иштаҳасини қайтариш учун собиқ президентнинг имкониятлари бор эди. Ҳозирги ҳукуматнинг маневр қилиш майдони эса анча камайди. Демак, мамлакат демократик доираларининг талаб қилаётганидек «Ситроен»ни национализация қилиш ҳақида қарор қабул қилиниши амри маҳол. Демократик доиралар Франция экономикасига чет элдан бўлаётган ҳужумлардан жиддий безовта бўлмоқда.

Ўз юксак техникавий характеристикаси ва кузов линияларининг оригиналлиги билан ажралиб турадиган «Ситроен-6» автомобили Франция автомобиль саноатининг фахри ҳисобланади. Расмий шахслар шу жумладан, министрлар ва ҳатто президентнинг ўзи айни шу машиналардан фойдаланадилар. Шу билан бир қаторда улар Франциянинг ўзи ишлаб чиқараётган яхши ва ишончли машиналари бор деб қайд қилмоқдалар. Агар «Ситроен» заводларига бўлаётган ҳужумлар тўхтатилмаса Франция экономикасигагина эмас, балки унинг обрўсига ҳам сезиларли зарба берилган бўлади.

Ю. БОЧКАРЕВ,
АПН мухбири.
Париж.

ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАР КЕНГАЙМОҚДА

БУДАПЕШТ. Венгрияда 1969 йилда илмий тадқиқотларга 6,4 миллиард фронт сарф қилинди, деб хабар беради «Мадьяр хирлап» газетаси. Бу маблағ шу мақсадга 1968 йилда ажратилган пулдан 24 процент кўп бўлиб, Венгрия миллий даромадининг 2,7 процентига тўғри келади.

Бултур мамлакатда 61 минг мутахассис илмий тадқиқотлар билан шуғулланди. Улардан салкам уч мингтасининг илмий унвони бор.

(ТАСС).

ҲИНДИСТОН ШТАТИДА ПРЕЗИДЕНТ ИДОРА УСЛУБИ

ДЕҲЛИ. Жанубий Ҳиндистондаги Керала штатида президент идора услуби жорий қилинди.

ПТИ агентлигининг хабар беришича, штатнинг бош министри, Ҳиндистон компартиясининг раҳбарларидан бири А. Менон губернаторга Керала штатининг қонун чиқарувчи мажлисини тарқатиб юбориб, оралиқ сайлов ўтказишни тавсия этган. У бундай тадбир сиёсий муқимликни мустаҳкамлашга ҳамда бирлашган фронт тайёрлаган туб прогрессив тадбирлар кенг программасининг амалга оширилишига ёрдам берган бўларди, деди. Бирлашган фронтда Ҳиндистон коммунистлари етакчи ўрин эгаллайди.

26 июнда қонун чиқарувчи мажлис тарқатиб юборилиб, сайлов куни эълон қилинганидан сўнг Керала ҳукумати 1 августда истеъфо берди. Штатдаги оралиқ сайлов 17 сентябрда бўлади.

(ТАСС).

● «ПОПУЛАР» ЯНА ЧИҚА БОШЛАДИ

МОНТЕВИДЕО. Уругвай коммунистик партияси марказий комитетининг органи — «Популар» газетаси яна чиқди. Мамлакат меҳнаткашлари ва жамоатчилигининг тазйиқи остида маъмурлар фавқулодда хавфсизлик чоралари тўғрисидаги декретни гўё бузганлиги учун бундан ўн кун аввал газетани тақиқлаб қўйиш тўғрисида чиқарган буйруқларини бекор қилишга мажбур бўлдилар. Аммо газетанинг бош редактори Нико Шварц қамоқда ётибди ва унинг олти йил қамоққа ташланиши хавфи бор.

Янгидан чиққан соннинг редакцион мақоласида бундай дейилади: «Популар» ўзини ишчилар синфи ва бутун меҳнат аҳлининг манфаатларини ҳимоя қилишга бағишлади.

(ТАСС).

СУРАТДА: Ханой консерва заводи ўз-ўзини ҳимоя қилиш отрядининг жангчилари ҳарбий тайёргарлик машғулотларида.

В. Соболев фотоси.

Яхши фазилатли кишиларимиз

БОБОНИНГ МЕҲРИ

Тошкент — Янгийўл автобуси йўловчилар билан лиқ тўла. Ўриндиқнинг ўртароғида оқ сариқдан келган кекса чол чуқур хаёлга чўмиб, машинанинг ҳар силкинишида тебраниб ўтирарди. Йўловчилардан баъзилари алланималар ҳақида сўзлашар, баъзилари машина ойнасидан йўл четида қад кўтарган янги, чиройли биноларни томоша қилишарди. «Қудратингдан айланай, ҳукуматимиз, зап уйлар қуришиптими», деб қўйишарди.

Тешабой ота ҳеч кимга, ҳеч нарсага эътибор бермас, у бир нуқтага тикилганича ёнида турган икки ёш йигитнинг қўлидаги радиодан таралаётган оғир куйга қулоқ солар, чуқур ўйга толиб кетарди. Отанинг кўнгли нимагадир бузилган, паришон эди.

Машина навбатдаги бекатга яқинлашаётганда, ота белбоғини ечиб, юзидаги терларини артди. Сўнгра, болаларнинг қувноқ овозлари баралла эшитилаётган томонга қараб кетди. Бу ер «Пишчевик» номли пионерлар лагери эди. Ота лагерь ҳовлисига кириб, уёқ-буёққа жовдирар, кимнидир қидирарди. Шу пайт, лагерь бошлиғи Абдусамат Носиров бир чеккада бош пионервожатий Лариса Петровна, тарбиячилар Жамол Нажмиддинов ва Роза Романовналар билан алланималар ҳақида суҳбатлашиб турарди. У терлаб-пишиб кетган чолга кўзи тушиши билан дарров унга пешвоз чиқди:

— Келинг, отахон, ассалому алайкум! —

— Ваалайкўм ассалом, набираларим Хусанбой билан Тоҳиржондан хабар олай деб келган эдим.

— Яхши келибсиз. Бошқа ота-оналар тез-тез келиб туришади. Фақат сизнинг набираларингизни ҳечким йўқлаб келмаганлигидан ажабланиб турувдим. Чунки невараларингиз ўртоқларининг ота-оналари келганда, жуда маъюс бўлишади,— деди лагерь бошлиғи Абдусамат ака. Сўнгра тарбиячилардан бирига болаларни чақириб келишни айтди.

Болалар бир зумда югуриб келишиб, отанинг бўйинларига осилишди, қучоқлашиб кўришишди, эркаланишди...

— Болаларингиздан ташвиш тортманг. Улар бу ерда жуда яхши дам олишяпти. Иккинчи сменада ҳам қолишса яхши бўларди. Бунинг учун, Сиз заводга бориб, директорга учрашинг. Улар, албатта, рухсат беришади. Ха, шундай қилинг, отахон.

— Буважон, мен тағин қолақолай, лагеримиз жуда яхши. Ўртоқларимнинг ҳаммаси мени яхши кўришади. Кеча битта ўртоғимнинг дадаси тарвуз олиб келибдилар. У менга ҳам тарвузидан берди...

«Дада» сўзини эшитган чолнинг юраги зирқираб кетди. Қалтираган қўллари билан сумкадан алланималарни олиб, болаларнинг қўлига тутқазди. Бу ҳолни кузатиб турган Абдусамат ака:

— Отахон, нега иссиқ кунда болаларнинг отаси йўқламай, ўзингиз азият чекиб келибсиз? — деди ҳамдардлик қилиб.

Ота болаларни нарироққа етаклаб бориб:

— Мана буни ўша ўртоқларингга бериб келинглар,—деб ўзи келтирган совғалардан тутқазди. Хурсанд бўлган болалар кетишгач, бир чеккадаги стулга ўтириб, Абдусамат ака билан суҳбатлаша бошлади.

— Болажоним, сизнинг саволингизга энди жавоб бераман, — деди чол титроқ овоз билан,—эй, ўғлим болаларнинг дадаси вафот этган. Булар 9 фарзанд. Бунинг устига, бувиси ҳам касал, келиним бўлса, кичкинтой эгизаклари — Фотима-Зуҳраси билан овора. Шундай, болам. Мен ҳам уй ишларига қарашаман, болаларни опичлаб, кўтариб юраман. Шунинг учун, хабар олишга қўл тегмади, биратўласига олиб кетақоламан, деб келдим...

Абдусамат ака берган саволидан жуда афсусланди, энди қандай қилиб чолнинг кўнглини кўтаришни билмасди.

— Отахон, энди сизларга ким қарайди?

— Давлат қарайди бўтам. Мен давлатдан пенса оламан. Келиним ҳам болалари учун нафақа олаяпти.

Абдусамат ака отани ва набираларини автобусга чиқариб қайтди.

Шунда Тешабой ота: «Дунёда яхши одамлар қандай кўп-а. Ўғлим ўлган бўлса ҳам, менга ўғиллик вазифасини адо этувчи болаларим бор экан», дея кўнглидан ўтказди.

Иккинчи ойнинг бошида чол яна набираларини ўша Абдусамат Носиров бошлиқ «Пишчевик» пионерлар лагерига келтирди. Уларни жонажон лагерь, меҳрибон тарбиячилар яна қучоқ очиб қарши олишди.

З. ТОЛИПОВА.

● *Текинхўрлик, безорилик ва ичкиликбозликка шафқат йўқ!*

ТАВБАСИГА ТАЯНМАГАНЛАР

Суд залидан

Октябрь район халқ судининг биносида меҳнаткашлар вакиллари тўпланишган. Бу ерда кўриб чиқилган жиноий ишлар бўйича ҳукмлар ўқиб эшиттирилмоқда. Айбдорлар хулқ-атвори, касби ва ёши турлича бўлган кишилар. Залга йиғилганлар катта даврадаги қора курсида ўтирганларга ғазаб билан қарашмоқда.

Хўш, айбланувчилар халойиқ олдида нега бошларини эгиб мулзам бўлиб ўтиришибди? Анвар Йўлдошевич Алимуҳамедов 1941 йилда Тошкент шаҳрининг Октябрь район Қорасарой кўча, 4-тупик 5-уйда туғилиб, шу ерда яшаб келган. Чинни буюмлари заводида номига слесарь бўлиб ишлаб келаётган бу безори ичкиликка муккасидан кетиб, кўчаларда санғир, кишилар тинчлигини бузар, кўпчиликнинг дилига озор берар эди.

У яқинда маст ҳолида 43-автобусга чиқади ва йўловчи А. Зокировга шилқимлик қилади ва бекордан-бекорга уни ҳақоратлайди. Алимуҳамедовнинг бу қилмишидан ғазабланган йўловчилар безорини мумкин қадар ширин сўзлар билан тартибга чақирмоқчи бўлиб насиҳат қилишади. Бироқ ашаддий безори автобусдагиларни ҳам ҳақоратлайди. А. Зокиров Қумлоқ бекатида автобусдан тушгач, безори уни орқасидан келиб дўппослайди ҳамда пичоғини чиқариб, Зокировнинг чап биқинига ва елкасига уради. Беозор енгил жароҳатланган бўлса-да, унинг келажак ҳаёти учун хавфли из қолади.

Мана, қора курсида ўтирган яна бир жиноятчи Абдулла Собирович Иброҳимов ҳам ичкилик ва безориликда учига чиққанлардан. Хоразм областининг Янгиариқ район Хонаки қишлоғида туғилиб, кейинги вақтда касал кўриш баҳонаси билан Тошкентга келиб дайдиб юрган бу шахс 1968 йилда ичкилик ичиб, ўта безорилик қилгани учун бир неча бор аҳлоқ тузатиш колониясини «зиёрат» қилган. Лекин ичкиликка ружу қўйган безорининг кўзи очилмади.

У яқинда Октябрь райони 5-Дадил проезди 34-уйга Б. Зокирова деган аёлни сўроқлаб келади. Унинг ўғли онаси ишга кетганлиги ва уйда ҳеч ким йўқлигини айтади. Шундан кейин, зўрлик билан ичкарига кирган Иброҳимов болани алдаб, турли ишларга буюради-да, сервантни очиб ундан бир минг икки юз сўм пулни олиб, жуфтакни ростлайди.

Шунингдек, арoқхўр Анатолий Летучев ҳам Иброҳимовдан қолишмайди. 1931 йилда Челябинск областининг Аш шаҳрида туғилган бу безори кўпдан бери ҳеч қаерда ишламай, на ўзига ва на ўзгаларга фойдаси тегарди. Мустақил бир жойда яшаб, ҳалол меҳнат қилиш ўрнига текинхўрлик билан кун кечирган Летучев шаҳарма-шаҳар кезиб, эртадан-кечгача дайдиб юрганлиги учун тўрт марта қамалиб чиқди. Бироқ тавба қилмади, Сўнгги жазони 1969 йилнинг апрель ойида «ўтаб чиққач», яна ўзининг жирканч ишини давом эттирди.

Октябрь район халқ судининг кенгайтирилган очиқ судида ана шу безориларнинг қилмишлари бирма-бир фош қилинди.

Район халқ суди А. Алимуҳамедовни беш йил, А. Иброҳимовни, ундан Зокирова фойдасига бир минг икки юз сўм пулни ундириб олиш шарти билан тўрт йил ва А. Летучевни уч йил озодликдан маҳрум этишга ҳукм чиқарди.

О. ТУРСУНОВ.

ШАҲРИМИЗГА ДОҒ ТУШИРАЁТГАНЛАР

Майда безорилиги учун жазоланганлар

▲ **Хамидуллин Н. З.** 1926 йилда туғилган Чкалов номли авиация заводининг 35-цех слесари. Маст ҳолида уйида жанжал кўтариб, хотинига даҳшат солганлиги учун ўн суткага ҳукм қилинди.

▲ **Глубишев Е. Ф.** 1915 йилда туғилган. Трактор йиғув заводининг 4-цех фрезерчиси. Маст ҳолида уйида жанжал кўтариб оила аъзоларини ҳақорат қилганлиги учун ўн суткага жазоланди.

Ҳушёрхонада тунаганлар

▲ **Иванов В. Г.** 1942 йилда туғилган. Пластмасса буюмлари заводининг пайвандчиси.

▲ **Иброҳимов И.** 1936 йилда туғилган 3-автокомбинат шофёри.

▲ **Босков В. В.** 1936 йилда туғилган. 3-автокомбинат шофёри.

Шаҳар яқинидаги хушманзара — Қизил Октябрь санаторийсида 250 дан зиёд меҳнаткаш намунали ҳордиқ чиқариб шифоланмоқда. Бу ерда меҳнаткашларнинг ёзги дам олишлари жуда намунали уюштирилган.

Суратда: санаторийда дам олиш пайти.

М. Нуриддинов фотоси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—11|VIII да **Чио-Чио-Сан**, 12|VIII да **Корсар**, 13|VIII да **Трубадур**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—11|VIIIда **Ўлимдан кучли**, 12|VIII да **Парвона**, 13|VIII да **Олтин девор**.

КИНО

11 АВГУСТДА
ҚИШКИ БИНОДА

Баҳор сувлари — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечкурун)

Гул ва тош —«ЧАЙКА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кечкурун).

Жиноятчор дунё профессори—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА
(Кеч соат 8.45 ва 10.40 минутда бошланади)

Гул ва тош —«ФЕСТИВАЛЬ».
Баҳор сувлари —«ХИВА».
Умр — «РАКЕТА».

12 АВГУСТДА
ҚИШКИ БИНОДА

Гул ва тош —«ЧАЙКА», «СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Квартира — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Жиноятчор дунё профессори—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА
(Кеч соат 8.45 ва 10.40 минутда бошланади).

Гул ва тош —«ФЕСТИВАЛЬ».
Баҳор сувлари —«ХИВА».
Жиноятчор дунё профессори—«РАКЕТА».

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
ТЕЗ КУНДА!
КУЗГИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

Димитрис Псафас асари
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Ҳ. ҒУЛОМ таржимаси

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби М. ЛЕВИЕВ музикаси.

12 АВГУСТДА
ҚИШКИ БИНОДА

«ЁЛҒОНЧИ ДАРКОР»

2 парда, 4 кўринишли, музикали сатирик комедия.
Саҳнага қўювчи режиссёр —Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Н. Островский номли Тошкент театр ва рассомлик санъати институтининг дипломанти Б. ИХТИЕРОВ.
Дирижёрлар — Н. ХАЛИЛОВ, Э. ТОШМАТОВ.
Рассом — Р. ТУМАНКОВ.
Режиссёр — С. РАҲИМЖОНОВ.
Концертмейстер — М. ФУРМАН.
Балетмейстер — О. НАЗРУЛЛАЕВ.
Кеч соат 8 ярмида бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

11 августда — ЧИО - ЧИО - САН.
12 августда — КОРСАР.
13 августда — ТРУБАДУР.
14 августда — ҲАМЗА.
15 августда — РУС КИШИЛАРИ (премьера).
16 августда — ЎЛИК МАЛИКА ВА ЕТТИ БАХОДИР ҲАҚИДА ЭРТАК (кундузи).
РУСАЛКА (кечқурун).
18 августда — ЗАЙНАБ ВА ОМОН.
19 августда — ДОН ЖУАН.
20 августда —МАРВАРИД ҚИДИРУВЧИЛАР.

КУНДУЗГИ СПЕКТАКЛЛАР СОАТ 12 ДА, КЕЧКИ СПЕКТАКЛЛАР КЕЧ 7 ЯРИМДА БОШЛАНАДИ.

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

Ишга таклиф қиладилар

Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги
«ТАШОБЛСЕЛЬСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН КЎЧМА МЕХАНИЗАЦИЯ КОЛОННАСИГА

автокранчилар (шоферлик гувоҳномаси билан), экскаваторчилар, башняли кран машинистлари

КЕРАК

Иш кўчма характерда бўлганлиги учун 30% қўшимча ҳақ тўланади.
Ишчиларга бошқарма транспорти хизмат кўрсатади.

«СТРОЙРЕМБЫТ» РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИГА

қурувчи-инженерлар, катта иқтисодчи (план бўлими бошлиғи), катта бухгалтер-ревизор, секретарь-машинистка

КЕРАК

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА «ГАСТРОНОМ» КОНТОРАСИГА

«Гастроном» магазинида ишлаш учун катта бухгалтер

КЕРАК

Ўзбекистон ССР Ёғочсозлик ва мебель саноати бошқармасининг
ТАЖРИБА-ТЕХНИКА БАЗАСИГА

секретарь-машинистка, ёғоч бўйича 4, 5 разрядли токарлар, (ишбай ҳақ тўланади), металл бўйича 4, 5, 6. разрядли токарлар, слесар-инструментальчилар ва эксперименталь цехида ишлаш учун слесарлар, электр монтёрлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетарский кўчаси, 4 уй, 18 хона, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси ва район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга мурожаат қилинсин.

РАДИО

11 АВГУСТ
СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «КПСС ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА». 18.10 Ўзбек халқ қўшиқлари. 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча). 19.20 Совет экрани куйлари. 20.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. 20.50 Куйлар. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.20 Вальслар. 22.40 А. Мухтор. «Қаноти синган орзу». Инсценировка қилинган ҳикоя (ўзбекча). 23.15 Куйлар тинглаб дам оламиз». 24.00 Тунги концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Кришан Чандр. «Ойдин кечада». Инсценировка қилинган ҳикоя. 19.30 Совет Армияси жангчилари учун концерт. 20.00 Далада ишлаётганлар учун концерт. 20.30 Қорақалпоқ куйлари. 20.50 «Дўстлик ҳақида сўз». Украина радиосининг эшиттириши. 21.00 Ю. Ҳамдам ва А. Абдуразззоқнинг янги шеърлари. 21.40 МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 «Ҳамиша Ленин билан бирга» радиокомпозицияси (русча).

12 АВГУСТ
ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **7.40** Т. Ҳасанов ва Т. Муллажонов ижросида қўшиқлар. **8.25** Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти. **9.30** Рубоб учун пьесалар. **9.50** Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш (тожикча). **11.15** КПСС XXIV СЪЕЗДИ ОЛДИДАН. «Меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялаш соҳасида КПСС фаолияти» (ўзбекча). **11.30** Топишмоқли концерт (ўзбекча). **13.30** Гитарада чалинадиган пьесалар. **16.10** Композитор Ш. Рамазонов ҳақида» концерт-очерк. **16.50** «Правда» газетасининг обзори.

18.10 С. Прокофьев. «Волга-Дон» симфоник поэмаси. **18.40** Спорт эшиттириши (русча). **19.20** Қозоқ куйлари. **20.00** «ЎЗБЕКИСТОН ИШЧИСИ» радиожурнали. **20.30** Саноат ходимлари учун концерт. **20.55** «Саломатлик—туман бойлик» (ўзбекча). **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** «Эътибор—машиналарга». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш ва концерт. **22.20** Рақс куйлари. **22.40** Шеърият кечаси ўзбекча). **23.15** Лирик концерт. **24.00** Тунги концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Эстрада артистларининг концерти.

19.00 И. Акбаров асарларидан концерт. **19.30** Ёш шоирларнинг шеърлари (русча). **20.00** Тожикистон композиторларининг қўшиқлари. **20.30** «Испан қўшиқчиси Мичел ҳақида музикали эшиттириш (русча). **21.00** «Қардош халқлар адабиёти». Литва адабиёти классиги Ю. Жемайтенинг ижодий портрети (ўзбекча). **21.40** МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Татар куйлари. **14.30** М. Диб. «Жазоир—менинг Ватаним». Ҳамза номли театр спектаклининг монтажи. **17.00** «Театр микрофон олдида». Вс. Вишневский. «Биринчи отлиқ армия» (русча).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
11, 12, 13 АВГУСТ
КЕЧ СОАТ 8 ЯРИМДА
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист
ОЛМАХОН ҲАЙИТОВА
иштирокида
КАТТА КОНЦЕРТ
Касса ҳар куни кундуз соат 2 дан очиқ.

Тошкент шаҳар Чилонзор районидаги 23-сон кечки-ишчи ёшлар ўрта мактаби томонидан Қамбаров Бахтиёр номига берилган 542635 номерли йўқолган
ЕТУКЛИК АТТЕСТАТИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТЕЛЕВИЗОР

11 АВГУСТ
СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.30 «Ахборот» информацион программаси. **18.45** Кичкинтойлар учун эртаклар. **19.15** А. Толстой. «Актриса». Телеспектакль. **19.55** Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.05 «Ахборот» информацион программаси. **20.20** «Давр мадҳи шоирлар назмида». **20.40** «Бевафо якан». Музикали комедия. **21.40** Қишлоқ хўжалик билимлари университети. **22.10** Янгиликлар. **22.15** «Ҳеч қачон унутиб бўлмайдиган қотиллик». Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КУРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. **20.05** Янгиликлар. **20.15** «Дўстлик йўлидан». Телеочерк. **20.45** Концерт. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Болалар учун. «Юлдузча порлайди». **21.30** КПСС XXIV съезди олдидан. **22.00** Рангли телевидение. «Очилган қўриқ». Бадиий фильмнинг иккинчи серияси. **23.35** «Вақт» информацион программаси. **24.00** Балет билан танишув. Л. Делибнинг «Коппелия» балети. П. И. Чайковский номидаги Пермь Академик опера ва балет театрининг спектакли. **02.30** Янгиликлар. кўрсатувлар программаси.

12 АВГУСТ
ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси, **18.30** «Ахборот» информацион программаси (рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.40 Болалар учун. «Хайр боғчажон!» **19.05** Халқ талантлари концерти. **19.45** «Ахборот» информацион программаси.

МОСКВА КУРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. **20.05** Янгиликлар. **20.10** Телевизион музикали спектакль. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Рангли телевидение. Болалар учун. «Моҳир қўллар». 21.30 «Йиғим-терим айни авжида». Репортаж. **22.00** Рангли телевидение. «Очилган қўриқ». Бадиий фильмнинг учинчи серияси. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **00.10** Рангли телевидение. «Қўшиқ янграганда». **01.35** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.30 Болалар учун. «Кашф этиш ҳуқуқи». Кинофильм. **18.45** Инсон ва қонун **19.15** «Яхши кайфият». Концерт. **19.55** Реклама.

Ўзбек тилида: 20.00 Шеърият мухлисларига. **20.15** «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мардлик—мангулик». **20.55** Концерт. **21.35** «Портлатилган дўзах». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 «Орадан қанча йиллар ўтиб кетди». Бадиий фильмнинг иккинчи серияси. **21.05** Арфа квартети концерти. **21.35** «Яхши ном». Ҳужжатли телефильм. **21.50** Таривердиевнинг вокал цикли. Фильм-концерт.

Реклама ва эълонлар

Тошкент оқшоми 4 бет.
11 АВГУСТ, 1970 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими —33-28-95 эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР 3076.
Р—00906.